

Nr 30.

Ankom till riksdagens kansli den 23 maj 1916 kl. 3 e. m.

Bevillningsutskottets betänkande, i anledning av dels Kungl. Maj:ts proposition med förslag till ny förordning angående villkoren för postbefordran av tidningar och andra periodiska skrifter, dels ock i ämnet väckta motioner.

Närvarande: herrar K. G. Karlsson, frih. C. J. Beck-Friis, Ollas A. Ericsson, Oskar Eklund, Lyckholm, Bäckström, frih. Fleming, Jespersen, Röing*), Sandler, Jeansson i Kalmar*), Rune, Källman, Jonsson i Hökhult*), Elof Ljunggren, Knaust, von Hofsten, Nilsson i Kristianstad och Uddenberg*).

*) Ej närvarande vid betänkandets justering.

Genom en den 17 april 1916 dagtecknad, till bevillningsutskottet hänvisad proposition, nr 221, har Kungl. Maj:t, under åberopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över civilärenden för samma dag, föreslagit riksdagen antaga det förslag till ny förordning angående villkoren för postbefordran av tidningar och andra periodiska skrifter, vilket, jämte den nu gällande förordningen i samma ämne, finnes såsom bilaga fogat vid detta betänkande.

Beträffande motiveringen för detta förslag tillåter utskottet sig hänvisa till ovanberörda, vid propositionen fogade utdrag av statsrådsprotokollet.

Till behandling i sammanhang med nämnda proposition har utskottet förehaft två i anledning av propositionen väckta motioner. I den ena, I:125, har herr von Koch föreslagit, »att riksdagen ville besluta att § 5, andra stycket, i ifrågavarande förordning erhåller följande

Bihang till riksdagens protokoll 1916. 7 saml. 28 häft. (Nr 30.)

lydelse: Postabonnemang medgives emellertid endast å tidning, som utkommer minst 4 gånger om året».

I den andra, II: 284, har herr Byström hemställt, »att riksdagen ville besluta att § 3 mom. 6 i Kungl. Maj:ts förslag till ny förordning angående villkoren för postbefordran av tidningar och andra periodiska skrifter, må få följande lydelse:

I tidningsregistret må ej införas — — — — —

Tryckalster, vars väsentligaste innehåll utgöres av personalförteckning eller av redogörelse för tävling, lotteri eller annat liknande.»

Rörande motiveringen för de motionsvis framförda förslagen får utskottet hänvisa till de särskilda motionerna.

Utskottet.

Det förslag till ny förordning angående villkoren för postbefordran av tidningar och andra periodiska skrifter, som Kungl. Maj:t med förvarande proposition framlagt, är med några oväsentliga jämkningar avfattat i överensstämmelse med ett av generalpoststyrelsen med biträde av särskilt tillkallade sakkunniga utarbetat förslag. Vad Kungl. Maj:t sålunda föreslagit har utskottet kunnat i huvudsak lämna utan erinran. Vid följande punkter har utskottet emellertid funnit anledning till särskilt uttalande eller till hemställan om ändring.

I 3 § 1 mom. angivas under a), b), c) och d) tryckalster, vilka icke må införas i tidningsregistret. Under c) upptages »tryckalster, vars väsentligaste innehåll utgöres av personalförteckning eller av program eller redogörelse för sammankomst, tävling, lotteri eller annat liknande». I avseende härå har i ovannämnda, av herr Byström väckta motion hemställts, att tryckalster, vars väsentligaste innehåll utgöres av program eller redogörelse för sammankomst, icke måtte undantagas från införande i tidningsregistret. Av den till stöd för sistnämnda motion anförda motiveringen framgår, att motionären utgått ifrån, att årstryck och liknande tryckalster, utgivna av nykterhetsföreningar eller religiösa samfund eller av hushållningssällskap, sjukkassor, fornminnesföreningar eller andra sammanslutningar, skulle drabbas av den anförda bestämmelsen. I likhet med motionären har utskottet ansett, att publikationer av nämnda slag, vilka torde kunna sägas innehålla till huvudsaklig del redogörelser för vederbörande förenings verksamhet under den tid, redogörelsen avser, jämte understundom en eller annan uppsats i ämnen, som tillhöra föreningens verksamhetsområde, icke äro av sådan natur, att deras införande i tidningsregistret bör förbjudas. Utskottet har

emellertid erfarit, att den ifrågavarande bestämmelsen icke från generalpoststyrelsens sida är avsedd att träffa sådana publikationer, som avses i herr Byströms motion. Bestämmelsen lär i stället hava intagits i förslaget med tanke på sådana tryckalster, som uteslutande eller huvudsakligen bestå av program för sammankomster, utställningar eller dylikt, eller av redogörelser för hållna sammankomster utan samband med sådana berättelser om viss föreningsverksamhet, varom ovan nämnts. Efter vad sålunda upplysts har utskottet ansett sig kunna förutsätta, att syftet med herr Byströms motion kommer att i tillämpningen av författningen bliva tillgodosett utan att den föreslagna ändringen vidtages, och då det synts utskottet befogat, att sådana tryckalster, som enligt vad nyss nämnts bestämmelsen avser att drabba, icke få införas i tidningsregistret, har utskottet ansett sig böra avstyrka bifall till den nu ifrågavarande motionen.

I 5 § 1 mom. föreslår Kungl. Maj:t införande av bestämmelse därom, att postabonnemang må medgivas endast å tidning, som utkommer minst en gång i månaden. Syftet med det sålunda föreslagna villkoret, till vilket den nu gällande författningen icke innehåller någon motsvarighet, har av chefen för civildepartementet uppgivits vara att befria postverket från ett avsevärt arbete, vilket departementschefen antagit vara av ringa värde för såväl allmänheten som tidningsutgivarna. Gent emot sistnämnda antagande har herr von Koch i sin ovan omförmälda motion sökt ådagalägga att postprenumerationen erbjuder fördelar såväl åt prenumeranten med hänsyn till bekvämlighet som åt utgivaren med hänsyn till kostnaderna för distributionen. Motionären har tillika med exempel ur tidningstaxan visat, att ett icke ringa antal tidskrifter av kulturellt värde skulle träffas av den föreslagna bestämmelsen. Vad motionären sålunda och i övrigt anfört har föranlett, att utskottet icke kunnat förorda godkännandet av ifrågavarande, av Kungl. Maj:t föreslagna bestämmelse. Det har nämligen synts utskottet kunna befaras, att däri genom den önskvärda spridningen av åtskilliga kulturellt värdefulla tidskrifter kunde komma att i någon mån försvåras. Den av motionären föreslagna begränsningen, enligt vilken för postabonnemang skulle erfordras att tidning utkommer minst fyra gånger om året, har synts utskottet väl avvägd. Utskottet har sålunda ansett sig böra tillstyrka bifall till herr von Kochs motion.

12 § i gällande förordning innehåller bestämmelser om postbefordran av tidningsbilagor. I fråga om avgiftspliktiga bilagor stadgas i 4 mom. av nämnda paragraf, att avgiften skall beräknas till ett halft öre för var vikt av 25 gram eller del av 25 gram. Några villkor för att tryck-

alster skall få befordras såsom bilaga till tidning finnas icke fastställda. Enligt statsrådsprotokollet i detta ärende har generalpoststyrelsen funnit, att berörda bestämmelser i stor utsträckning missbrukats särskilt beträffande kataloger och priskuranter. Sådana tryckalster — vilka icke få intagas i tidningsregistret — hava nämligen sänts såsom bilagor antingen till ett för detta ändamål särskilt tryckt och såsom vanliga tidningskorsband expedierat antal exemplar av viss tidning eller till en tidning, som tillkommit uteslutande för att, så att säga, tjäna såsom omslag till den katalog eller priskurant, som skolat distribueras. Sistnämnda tillvägagående har man avsett att såvitt möjligt förebygga genom de skärpta förbud mot vissa publikationers registrering, som Kungl. Maj:ts föreliggande förslag innehåller. De föreskrifter i övrigt, som ansetts skola lägga hinder i vägen för uppreandet av hittills iakttagna missbruk beträffande försändning av tidningsbilaga, hava föreslagits till intagande i 12 § av förslaget. I likhet med generalpoststyrelsen har departementschefen ansett, att medgivandet att mot en särskild, lågt satt avgift få viss publikation postbefordrad såsom tidningsbilaga bör förutsätta, dels att bilagan tillställs tidningens alla abonnenter och dels att bilagan endast utgöres av ett mindre tryckalster. Bestämmelser härom hava i förslaget intagits i sistnämnda paragrafs 5 mom., vilket motsvarar 12 § 4 mom. i gällande förordning. I fråga om befodringsavgiften innehålla de föreslagna stadgandena, att lättare bilagor, d. v. s. sådana vilkas vikt icke överstiger 25 gram, skola bibehållas vid den för dem nu gällande avgiften av ett halft öre, under det att för tyngre bilagor skall beräknas samma porto, som om tryckalstret ensamt för sig befordrades såsom korsband.

Beträffande de sålunda föreslagna ändrade bestämmelserna om befodringsavgift för tidningsbilagor vill utskottet här erinra om följande till statsrådsprotokollet i ämnet lämnade meddelanden.

Ehuru den ovan omförmälda, i stor omfattning förekommande distributionen av kataloger och priskuranter såsom tidningsbilagor ofta skett på ett sätt, som måste anses hava inneburit ett kringgående av vad med förordningens bestämmelser varit avsett, hade dock hos generalpoststyrelsen av representanter för vissa affärskretsar ifrågasatts, hurvida icke, då genom bifall till de ifrågasatta ändringarna affärsvärlden skulle berövas en möjlighet, som den hittills faktiskt haft att på billigt sätt utsända även tyngre kataloger och priskuranter, ett lägre porto än det vanliga trycksaksportot borde fastställas för befordran av kataloger och dylikt, särskilt för det fall att sådana tryckalster på en gång ut-

sändes i större mängd (s. k. katalogkorsband). Då emellertid hittillsvarande rätt att såsom bilaga till tidning distribuera affärstryck skulle, enligt förslaget, bibehållas för tryckalster intill 25 grams vikt, komme, anförde departementschefen, genom bifall till detta förslag endast avsändare av publikationer, som i vikt överstege 25 gram, i sämre ställning än för närvarande beträffande möjligheten av dessa publikationers distribuering såsom tidningsbilagor. Generalpoststyrelsen hade antagit, att avsändare av dylika publikationer vore jämförelsevis fåtaliga. I alla händelser bleve det, enligt generalpoststyrelsens åsikt, förenat med stor svårighet att närmare angiva, vilka publikationer som borde komma i åtnjutande av det ifrågasatta lägre portot. Särskilt komme väl å flera håll att göras gällande, att bokhandelsalster borde åtnjuta lika förmånliga befordringsvillkor som affärspublikationer. Någon nedsättning i porto på den grund, att samma person samtidigt avsänder en större mängd affärstryck, förekomme, såvitt generalpoststyrelsen inhämtat, icke i något annat land. Med anledning av nyss omförmälda, hos generalpoststyrelsen gjorda framställning hade emellertid styrelsen påbörjat en noggrann undersökning. Med hänsyn till ärendets vansklighet antoges denna undersökning bliva av ganska vidlyftig beskaffenhet, men så mycket hade generalpoststyrelsen ansett redan nu kunna sägas, att ett bifall, vare sig i större eller mindre mån, till framställningen i fråga skulle medföra en avsevärd minskning i postverkets inkomster, och generalpoststyrelsen hade förklarat sig under nuvarande förhållanden näppeligen kunna tillstyrka en dylik minskning.

Det hade givetvis varit önskvärt, att den, enligt vad departementschefen sålunda meddelat, igångsatta undersökningen rörande särskilda befordringsavgifter för kataloger, priskuranter och annat affärstryck kunnat fullbordas, innan det nu föreliggande förslaget framlagts. Emellertid synas olägenheterna med de nu gällande bestämmelserna vara så påtagliga, att utskottet icke ansett sig böra ifrågasätta deras bibehållande ens tills vidare. Utan att på något sätt vilja föregripa det resultat, vartill undersökningen kan komma att leda, vill emellertid utskottet dels uttala sin förväntan, att utredningen av berörda ämne kommer att fullföljas med den skyndsamhet förhållandena medgiva, dels ock franhålla såsom önskvärt, att utredningen kommer att omfatta hela spørsmålet om ett rätt avvägande av avgifterna för de olika slagen av korsbandsförsändelser.

Under åberopande av vad sålunda anförts får utskottet hemställa,

1) att riksdagen må antaga Kungl. Maj:ts bilagda förslag till förordning angående villkoren för postbefordran av tidningar och andra periodiska skrifter, dock att, i anledning av herr von Kochs ovannämnda motion I: 125, 5 § skall erhålla följande ändrade lydelse:

5 §.

1 mom. Abonnemang å tidning, som införts i tidningsregistret, sker antingen genom postverkets förmedling (postabonnemang) eller direkt hos utgivaren. I såväl ena som andra fallet har utgivaren att anmäla tidningen till införande i tidningstaxa, som för varje år utfärdas av generalpoststyrelsen.

Postabonnemang medgives emellertid endast å tidning, som utkommer minst *fyra gånger om året*.

2 mom. Beträffande tidning, som utkommer oftare än en gång i veckan, gäller, att vid postanstalt å utgivningsorten abonnemang icke må äga rum för person, som bor eller vistas å nämnda ort och vilkens post utdelas genom lokalbrevbäring.

2) att herr Byströms omförmälda motion, II: 284, icke må föranleda någon riksdagens åtgärd.

Stockholm den 23 maj 1916.

På bevillningsutskottets vägnar:

K. G. KARLSSON.

Bilaga.

Nu gällande

Förordning

angående villkoren för postbefordran av
tidningar och andra periodiska skrifter

av den 27 maj 1904.

1 §.

Vad i denna förordning stadgas
beträffande tidningar gäller även med
avseende å periodiska skrifter i all-
mänhet.

2 §.

1 mom. För att vinna post-
befordran på de villkor, som här
nedan stadgas, skall tidningen vara
efter anmälan av vederbörande ut-
givare införd i tidningsregister, som
föres hos generalpoststyrelsen.

2 mom. Utkommer tidning i
upplagor med olika pris eller olika
antal nummer eller väsentligen olika
innehåll, bör varje sådan upplaga
vara i behörig ordning införd i tid-
ningsregistret.

3 §.

1 mom. Tryckalster, som efter
abonnemang hålles allmänheten till

Kungl. Maj:ts förslag

till

Förordning

angående villkoren för postbefordran av
tidningar och andra periodiska skrifter.

1 §.

De stadganden, som meddelas
i denna förordning, gälla endast pe-
riodiska skrifter, som tryckas och
utgivnas i Sverige, samt endast post-
befordran inom riket. Med benäm-
ningen tidning avses i förordningen
även annan periodisk skrift.

2 §.

1 mom. För att vinna post-
befordran på de villkor, som här
nedan stadgas, skall tidning vara
efter anmälan av vederbörande ut-
givare införd i tidningsregister, som
föres hos generalpoststyrelsen.

2 mom. Utkommer tidning i
upplagor med olika pris eller olika
antal nummer eller väsentligen olika
innehåll, skall varje sådan upplaga
vara i behörig ordning införd i tid-
ningsregistret. Dylik upplaga be-
handlas såsom särskild tidning.

3 §.

1 mom. Tryckalster, som efter
abonnemang hålles allmänheten till

Nu gällande förordning.

handa, kan med de i detta moment angivna undantag införas i tidningsregistret, såvida på anmälan om dess utgivande bevis enligt tryckfrihetsförordningen blivit av chefen för justitiedepartementet meddelat.

I tidningsregistret må ej införas:

a) tryckalster, vars innehåll utslutande eller till väsentligaste delen består av ett eller flera större arbeten, eller av särskilda delar av sådana, avsedda att fortsättas från det ena numret eller häftet till det andra, eller av kataloger eller pris-kuranter; samt

b) tidning, vars benämning an-tingen är alldeles lika med titeln å tidning, som redan är för annans räkning införd eller behörigen an-mäld till införande i tidningsregis-tret, eller ock med dylik titel före-ter sådan likhet, att tidningarna lätt kunna förväxlas.

Generalpoststyrelsen äger, där sådant anses nödigt, infordra prov-nummer av tryckalster, som varder anmänt till införande i tidnings-registret.

Kungl. Maj:ts förslag.

handa, kan med de i detta moment angivna undantag införas i tidnings-registret, såvida på anmälan om dess utgivande bevis enligt tryckfrihets-förordningen blivit av chefen för justitiedepartementet meddelat.

I tidningsregistret må ej införas:

a) tryckalster, vars innehåll utslutande eller till väsentligaste delen består av ett eller flera större arbeten eller av särskilda delar av sådana, avsedda att fortsättas från det ena numret eller häftet till det andra;

b) tryckalster, som väsentligen är att anse såsom affärsmeddelande eller vars huvudsakliga syfte uppen-barligen är att göra reklam för ett eller flera affärsföretag, såsom:

affärs-cirkulär, kataloger, pris-kuranter, kurs- och prislistor, varu-förteckningar, reklamblad för visst varuhus;

c) tryckalster, vars väsentligaste innehåll utgöres av personalförteck-ning eller av program eller redogörelse för sammankomst, tävling, lotteri eller annat liknande;

d) tidning, vars benämning an-tingen är alldeles lika med titeln å tidning, som redan är för annans räkning införd eller behörigen an-mäld till införande i tidningsre-gistret eller ock med dylik titel företer sådan likhet, att tidningarna lätt kunna förväxlas.

Generalpoststyrelsen äger, där sådant anses nödigt, infordra prov-nummer av tryckalster, som anmäles till införande i tidningsregistret.

Nu gällande förordning.

2 mom. Av statsmyndigheter utgivna, nummervis utkommande författningssamlingar och tillkännagivanden ävensom riksdagens protokoll med därtill hörande bihang kunna i registret införas utan hinder därav, att de icke uppfylla de villkor, som i 1 mom. stadgas.

4 §.

1 mom. Tidning eller tidningsupplaga, av vilken under ett kalenderår icke utkommit något nummer, skall såsom upphörd avföras ur registret.

2 mom. Befinnes tryckalster, som blivit i tidningsregistret infört, sedermera i något avseende strida mot vad i 3 § 1 mom. stadgas, äger generalpoststyrelsen förordna, att sådant tryckalster uteslutes ur tidningsregistret.

5 §.

1 mom. Önskar utgivare av tidning, att denna skall hållas vederbörande till handa efter abonnemang genom postverkets förmedling, bör han anmäla tidningen till införande i tidningstaxa, som för varje år utfärdas av generalpoststyrelsen.

Kunql. Maj:ts förslag.

2 mom. Av statsmyndigheter utgivna, nummervis utkommande författningssamlingar och tillkännagivanden ävensom riksdagens protokoll med därtill hörande bihang kunna i registret införas utan hinder därav att de icke uppfylla de villkor, som i 1 mom. stadgas.

4 §.

1 mom. Tidning eller tidningsupplaga, av vilken under ett kalenderår icke, såvitt generalpoststyrelsen kunnat inhämta, utkommit något nummer, skall såsom upphörd avföras ur tidningsregistret.

2 mom. Befinnes tryckalster, som blivit i tidningsregistret infört, sedermera i något avseende strida mot vad i 3 § 1 mom. stadgas, äger generalpoststyrelsen att ur tidningsregistret utesluta detta tryckalster.

3 mom. Skulle av ett i tidningsregistret infört tryckalster något enstaka nummer icke uppfylla de i 3 § 1 mom. stadgade villkor för tryckalsters registrering, äger generalpoststyrelsen vägra detta nummers postbefordran såsom tidning.

5 §.

1 mom. Abonnemang å tidning, som införts i tidningsregistret, sker antingen genom postverkets förmedling (postabonnemang) eller direkt hos utgivaren. I såväl ena som andra fallet har utgivaren att anmäla tidningen till införande i tidnings-

Nu gällande förordning.

Äro i taxan införda olika upplagor av en och samma tidning, anses i fråga om abonnemang genom postverkets förmedling varje upplaga såsom en särskild tidning.

2 mom. Å tidning, som utkommer mer än en gång i veckan, medges icke abonnemang vid postanstalt å den ort, där tidningen utgives.

6 §.

Vid abonnemang å tidning genom postverkets förmedling har abonnenten att i förskott för den tid, varför abonnemanget sker, erlägga såväl den utgivaren tillkommande prenumerationsavgift, där sådan förekommer, som ock belöpande avgift till postkassan.

7 §.

Prenumerationsavgifter för tidningsexemplar, som förskrivits genom postverkets förmedling, varda av postverket redovisade till vederbörande utgivare, sedan minst ett nummer av de sålunde förskrivna exemplaren blivit i behörig ordning avlämnat till postbefordran; dock att vid redovisning av prenumerationsmedel för tidning, vilken, sedan den börjat utgivas, ännu ej har regelbundet utkommit under ett helt kalenderår och ett omedelbart därpå

Kungl. Maj:ts förslag.

taxa, som för varje år utfärdas av generalpoststyrelsen.

Postabonnemang medges emellertid endast å tidning, som utkommer minst en gång i månaden.

2 mom. Beträffande tidning, som utkommer oftare än en gång i veckan, gäller, att vid postanstalt å utgivningsorten abonnemang icke må äga rum för person, som bor eller vistas å nämnda ort och vilkens post utdelas genom lokalbrevbäring.

6 §.

Vid postabonnemang å tidning har abonnenten att för abonnemangstiden i förskott erlägga såväl utgivaren tillkommande avgift (prenumerationsavgift), där sådan förekommer, som belöpande avgift till postkassan (postavgift), vilka avgifter med ett gemensamt namn kallas abonnemangsgift.

7 §.

För postabonnerade exemplar av tidning, som regelbundet utkommit under ett helt kalenderår och ett omedelbart därpå följande kalenderkvartal, äger utgivaren att, sedan minst ett nummer av tidningen för vederbörande abonnemangstermin avlämnats till postbefordran, av postverket utbekomma de prenumerationsavgifter; som influtit för denna termin. Även beträffande tidning, som icke regelbundet utkommit under ett helt kalenderår och ett omedel-

Nu gällande förordning.

följande kalenderkvartal, må, såvida icke utgivaren ställer säkerhet, som varder av generalpoststyrelsen godkänd, innehållas vad av erlagda prenumerationsavgifter anses motsvara återstående nummer av de genom postverket förskrivna exemplar av tidningen.

I varje fall äger utgivare emellertid icke rätt att av postverket erhålla redovisning för influtna prenumerationsavgifter oftare än tre gånger i var månad.

8 §.

1 mom. Postavgiften för tidning, som varder genom postverkets förmedling förskriven, utgöres av dels förskrivningsavgift och dels befodringsavgift.

2 mom. Förskrivningsavgiften utgår med:

a) 10 öre för varje abonnemang utan hänsyn till den tid, för vilken abonnemanget tages; och

b) 2 procent av den utgivaren tillkommande prenumerationsavgift, dock ej under 5 öre, allt räknat för helt år och i förhållande därtill för kortare abonnemangstider.

3 mom. Befodringsavgiften beräknas för år och i förhållande därtill för kortare abonnemangstider sålunda:

Kungl. Maj:ts förslag.

bart därpå följande kalenderkvartal, tillkommer enahanda rätt, som nyss sagts, utgivaren, när denne för prenumerationsavgifterna ställt säkerhet, som av generalpoststyrelsen godkännes. Om däremot utgivaren av tidning utav sistnämnda slag icke ställt godkänd säkerhet, kan postverket av de influtna prenumerationsavgifterna innehålla vad som anses belöpa på återstående nummer av de tidningsexemplar, å vilka postabonnemang skett.

I varje fall äger emellertid utgivare icke rätt att av postverket erhålla redovisning för prenumerationsavgifter förr än vederbörande abonnemangstermin begynt och ej heller oftare än två gånger i var månad.

8 §.

1 mom. Postavgiften vid postabonnemang å tidning utgöres av dels förskrivningsavgift och dels befodringsavgift.

2 mom. Förskrivningsavgiften utgår med:

a) 10 öre för varje i taxan intagen abonnemangstermin, som abonnemanget avser, och

b) 2 procent av den utgivaren tillkommande prenumerationsavgift, dock ej under 5 öre, allt räknat för helt år och i förhållande därtill för kortare abonnemangstider.

3 mom. Befodringsavgiften beräknas för år och i förhållande därtill för kortare abonnemangstider sålunda:

Nu gällande förordning.

a) 12 öre för varje nummer i veckan, men för tidning, som utkommer med mer än 7 nummer i veckan, 12 öre för vart och ett av 7 nummer och 6 öre för varje överskjutande nummer i veckan; skolande tidning, vilken utkommer mindre ofta än en gång i veckan, ävensom de i 3 § 2 mom. omförmälda tryckalster räknas lika med tidning, som utgives med ett nummer i veckan, varjämte i fråga om tidning, som under olika tider av året utkommer med olika antal nummer i veckan, avgiftsberäkningen bör grundas på medeltalet av de sålunda förekommande nummerantal med avjämning, där så erfordras, till närmast högre hela tal; och

b) 6 öre för varje helt eller påbörjat kilogram av tidningens sammanlagda vikt under nästföregående helårsperiod, räknad från och med den 1 oktober till och med den 30 september; skolande helårsvikten för tidning, som börjat utkomma under loppet av eller efter denna period, beräknas i förhållande till vikten av utgivna nummer av tidningen och för ny tidning med ledning av utgivarens uppgift om tidningens blivande vikt. Tidning åtföljande avgiftsfria bilagor skola inberäknas i tidningens vikt.

4 mom. Där vid sammanläggning av de i postavgiften ingående särskilda belopp uppkomma bråkdelar av öre, avrundas dessa uppåt till helt öretal.

Kungl. Maj:ts förslag.

a) 12 öre för varje nummer i veckan, men för tidning, som utkommer med mer än 7 nummer i veckan, 12 öre för vart och ett av 7 nummer och 6 öre för varje överskjutande nummer i veckan; skolande tidning, vilken utkommer mindre ofta än en gång i veckan, ävensom de i 3 § 2 mom. omförmälda tryckalster räknas lika med tidning, som utgives med ett nummer i veckan, varjämte i fråga om tidning, som under olika tider av året utkommer med olika antal nummer i veckan, avgiftsberäkningen bör grundas på medeltalet av de sålunda förekommande nummerantal med avjämning, där så erfordras, till närmast högre hela tal; och

b) 6 öre för varje helt eller påbörjat kilogram av tidningens sammanlagda vikt under nästföregående helårsperiod, räknad från och med den 1 oktober till och med den 30 september; skolande helårsvikten för tidning, som börjat utkomma under loppet av eller efter denna period, beräknas i förhållande till vikten av utgivna nummer av tidningen och för ny tidning med ledning av utgivarens uppgift om tidningens blivande vikt. Vikten av avgiftsfria bilagor till tidning skola inberäknas i tidningens vikt.

4 mom. Om vid postavgiftens beräknande uppkomma bråkdelar av öre, avrundas dessa uppåt till helt öretal.

Nu gällande förordning.

5 mom. För varje gång, abonnemang å tidning vid postanstalt sker, skall beloppet av postavgiften, evad abonnemanget avser längre eller kortare tid, alltid utgöra minst 20 öre för varje särskilt tidnings-exemplar.

6 mom. Ingår öretal i den abonnemangsavgift, som abonnent har att å postanstalt erlägga, bör detta alltid kunna jämnt delas med 5; och skall fördenskull antingen den av utgivaren betingade prenumerationsavgift eller, där sådan ej förekommer, postavgiften höjas med det belopp, som därför erfordras.

7 mom. Skulle tidning upprepade gånger utkomma med större antal nummer i veckan, än som legat till grund för postavgiftens beräkning, äger generalpoststyrelsen förordna om avgiftens höjande för exemplar av tidningen, som därefter förskrivs; och åligger i sådant fall tidningens utgivare eller den, till vilken prenumerationsmedlen skola av postverket redovisas, att för vart exemplar av tidningen, som, efter det förordnande om postavgiftens höjning trätt i kraft, varder avlämnat till postbefordran efter den lägre avgiften, erlägga ett mot skillnaden i postavgifter svarande belopp, vilket må vid sedermera skeende redovisning för influtna prenumerationsmedel innehållas.

Enahanda gäller, om vikten av tidning, som ej utkommit under den i 3 mom. b) omförmälda tidsperiod, skulle visa sig i väsentlig

Kunql. Maj:ts förslag.

5 mom. För varje gång postabonnemang sker skall, evad abonnemanget avser längre eller kortare tid, postavgiften alltid utgöra minst 20 öre för varje särskilt tidnings-exemplar.

6 mom. Om i avgiften för postabonnemang ingår öretal, skall detta alltid kunna jämnt delas med 5; och skall fördenskull den prenumerationsavgift, utgivaren betingat sig, eller, om sådan avgift icke förekommer, postavgiften i erforderlig mån höjas.

7 mom. Skulle tidning upprepade gånger utkomma med större antal nummer i veckan än som legat till grund för postavgiftens beräkning, äger generalpoststyrelsen förordna om avgiftens höjande för de exemplar av tidningen, å vilka abonnemang därefter sker. I sådant fall har tidningens utgivare eller den, till vilken prenumerationsmedlen skola av postverket redovisas, att för vart exemplar av tidningen, som, efter det förordnande om postavgiftens höjning trätt i kraft, avlämnas till postbefordran efter den lägre avgiften, erlägga ett mot skillnaden i postavgifter svarande belopp, vilket må vid sedermera skeende redovisning för influtna prenumerationsmedel innehållas.

Enahanda gäller, om vikten av tidning, som ej utkommit under den i 3 mom. b) omförmälda tidsperiod, skulle visa sig i väsentlig mån över-

Nu gällande förordning.

mån överstiga vad som motsvarar den beräknade helårsvikten av tidningen.

8 mom. Utgivare av i tidningstaxan införd tidning vare pliktig att till vederbörande postanstalt av varje utkommande nummer överlämna ett fullständigt exemplar, innehållande jämväl sådana bilagor, som i 3 mom. nämnas.

9 §.

1 mom. Vid avlämnande till postbefordran böra tidningar, som blivit genom postverkets förmedling förskrivna, vara vikna, varje exemplar för sig, i ett format, som lämpar sig för postbehandlingen och i varje fall ej må överskrida ett yt-innehåll av 15 kvadratdecimeter.

2 mom. Tidning, som skall befordras efter abonnemang genom postverkets förmedling, må icke vara inbunden samt ej heller med därtill hörande avgiftsfria bilagor överstiga 150 grams vikt.

Vad sålunda föreskrivits äge icke tillämpning med avseende å de i 3 § 2 mom. omförmälda tryckalster.

10 §.

1 mom. Har tryckalster blivit av anledning, som i 4 § 2 mom. omförmäles, uteslutet ur tidningsregistret, skall, om dessförinnan abonnemang därå mottagits genom postverket och belöpande avgifter där-

Kungl. Maj:ts förslag.

stiga vad som motsvarar den beräknade helårsvikten av tidningen.

8 mom. Utgivare av tidning, som tillhandahålles allmänheten efter postabonnemang, skall till vederbörande postanstalt å utgivningsorten överlämna ett fullständigt exemplar av varje utkommande nummer med avgiftsfria bilagor.

9 §.

1 mom. Vid avlämnandet till postbefordran skall varje postabonnerat tidningsexemplar, i förekommande fall efter vikning eller häftning, hava ett format, som lämpar sig för postbehandlingen och i varje fall ej överskrider 53 centimeter i längd och 32 centimeter i bredd.

2 mom. Tidningsexemplar, som skall befordras efter postabonnemang, må icke vara inbundet samt ej heller med därtill hörande avgiftsfria bilagor överstiga 200 grams vikt.

Vad sålunda föreskrivits äger icke tillämpning med avseende å de i 3 § 2 mom. omförmälda tryckalster.

10 §.

1 mom. Skulle, sedan postabonnemang å ett i tidningsregistret intaget tryckalster skett och avgifterna därför erlagts, tryckalstret bliva av anledning, som i 4 § 2 mom. omförmäles, uteslutet ur tid-

Nu gällande förordning.

för uppburits, postbefordringen till abonnenterna under den tid, ifrågasvarande abonnemang omfatta, fortgå i enahanda ordning, som i avseende å genom postverket förskrivna tidningar iakttages.

2 mom. Skulle tidning upphöra att vidare utgivas, innan den tid tilländagått, för vilken abonnemang därå vid postanstalt skett, äger abonnenten att å postanstalten vid anmälan återbekomma så mycket av den erlagda befordringsavgiften, som belöper för varje helt kvartal av den efter tidningens upphörande återstående abonnemangstiden.

3 mom. För den förlust, som i övrigt drabbar abonnent genom upphörande av tidning, varå abonnemang vid postanstalt ägt rum, ikläder sig postverket icke någon ansvarighet; åliggande det dock vederbörande posttjänstemän att lämna abonnenten allt det biträde, som skäligen kan ifrågakomma, för att han må komma i åtnjutande av den ersättning, som i dylikt fall möjligen kan erhållas.

11 §.

1 mom. Varda tidningsexemplar, som blivit i annan ordning än genom postanstalt förskrivna, av vederbörande utgivare till postanstalt i den ort, där tidningen utgives, avlämnade till postbehandling såsom korsbandsförsändelser, må, efter

Kungl. Maj:ts förslag.

ningsregistret, kan generalpoststyrelsen, när omständigheterna därtill föranleda, medgiva, att postbefordringen till abonnenterna må fortgå under den tid, deras abonnemang omfatta.

2 mom. Om tidning, å vilken postabonnemang skett, antingen icke utkommer eller, innan abonnemangstiden tilländagått, upphör att utgivas, äger abonnenten att efter anmälan återbekomma, i förra fallet hela befordringsavgiften och i senare fallet så mycket av denna avgift, som belöper på varje helt kvartal, vilket efter tidningens upphörande möjligen återstår av abonnemangstiden.

3 mom. För den förlust, som i övrigt drabbar abonnent genom upphörande av tidning, å vilken postabonnemang ägt rum, ikläder sig postverket icke någon ansvarighet. Dock har postverket att, i den mån så lämpligen kan ske, lämna abonnenten biträde, för att han må erhålla den ersättning, som i dylikt fall kan tillkomma honom.

11 §.

1 mom. Om tidnings utgivare till postanstalt å utgivningsorten avlämnar exemplar av tidningen för befordran såsom korsband, må, efter anmälan av utgivaren, postbefordringsavgiften beräknas efter sammanlagda vikten av de försändelser,

Nu gällande förordning.

anmälan av utgivaren, postbefordringsavgiften beräknas efter sammanlagda vikten av de på en gång till postbehandling avlämnade försändelser; och skall i sådant fall avgiften utgöra 12 öre för varje vikt av ett kilogram.

Postbefordringsavgift enligt dessa grunder må, var gång tidningar avlämnas till postbehandling, ej beräknas för mindre vikt än två kilogram.

Vid bokföring av vikten beräknas denna i kilogram och hektogram. Uppkomma vid vägning delar av hektogram, avrundas dessa uppåt till helt hektogram.

Vid avgiftens erläggande böra uppkommande delar av kilogram avjämnas till närmast högre helt eller halvt kilogram samt bråkdelar av öre avrundas uppåt till helt öretal.

2 mom. Där i särskilda fall Konungen finner omständigheterna sådant föranleda, må de i 1 mom. stadgade villkor tillämpas även i avseende å tidningsexemplar, som av annan än vederbörande utgivare avlämnas till postbehandling såsom korsbandsförsändelser.

3 mom. Den, som, i syfte att undandraga postverket inkomst, till postbehandling enligt de här ovan i denna paragraf stadgade villkor avlämnar försändelser, vilka uppenbarligen icke böra komma i åtnjutande av sådan postbehandling, vare förfallen till böter från och med 5 till och med 50 kronor.

Kungl. Maj:ts förslag.

som på en gång avlämnas, och skall för sådana korsband (utgivarkorsband) avgiften utgöra 6 öre för varje vikt av ett halvt kilogram eller del av halvt kilogram. Avlämnas samtidigt olika av samma person utgivna tidningar, beräknas avgiften å tidningarnas sammanlagda vikt. Varje gång utgivarkorsband avlämnas till postbehandling skall emellertid befordringsavgiften beräknas för minst två kilogram.

2 mom. Utgivarkorsband, som blir obeställbart, är postverket icke skyldigt att återbefordra till avsändaren, med mindre denne genom tillkännagivande å försändelsen dels hemställt, att försändelsen i händelse av obeställbarhet återsändes, dels ock förbundet sig att för återbefordringen erlægga avgift såsom för vanligt tidningskorsband.

3 mom. Finner i särskilt fall Konungen omständigheterna därtill föranleda, må även annan än vederbörande tidningsutgivare medgivas rätt att avsända tidningskorsband mot avgift, beräknad på sätt i 1 mom. sägs.

Nu gällande förordning.

4 mom. Avlämnas tidnings-exemplar i annan ordning, än som i 1 mom. stadgas, till postbefordran såsom korsbandsförsändelser, skall för var särskild försändelse, evad denna utgöres av ett eller flera exemplar av samma eller olika tidningar, befordringsavgiften utgöra 1 öre för var vikt av 50 gram eller del av 50 gram, dock att avgiften för varje försändelse ej må understiga 2 öre, om försändelsen å postanstalt behandlas utan att med post eller av lantbrevbärare fortskaffas, samt i andra fall 4 öre.

5 mom. I övrigt varda å tidningar, som avlämnas till postbefordran såsom korsbandsförsändelser, tillämpade de bestämmelser, som i allmänhet gälla för befordran av sistnämnda försändelser, med undantag likväl för vad rörande högsta vikten för var särskild försändelse finnes föreskrivet.

12 §.

1 mom. Såsom bilaga till tidning kan oinbundet tryckalster vinna postbefordran enligt de villkor, som nedan i denna paragraf stadgas.

2 mom. Å tryckalster, vilket är avsett att såsom tidningsbilaga postbefordras, skall finnas i tryck angivet, att det utgör bilaga till den tidning, som det åtföljer; och skall i tidningen vara infört tillkännagivande därom, att bilagan åtföljer densamma.

Kungl. Maj:ts förslag.

4 mom. När tidningsexemplar i annan ordning än som i 1 mom. sägs avlämnas till postbefordran såsom korsband (vanligt tidningskorsband), skall för var särskild försändelse, evad denna utgöres av ett eller flera exemplar av samma eller olika tidningar, befordringsavgiften utgöra 1 öre för var vikt av 50 gram eller del av 50 gram, dock att avgiften för varje försändelse ej må understiga, om försändelsen utgöres av lokalförsändelse, 2 öre samt eljest 4 öre.

5 mom. I övrigt skola beträffande tidningar, som avlämnas till postbefordran såsom korsband, tillämpas de bestämmelser, som gälla för befordran av korsband i allmänhet, dock ej vad angår högsta vikt för varje särskild försändelse.

12 §.

1 mom. Oinbundet tryckalster av sådan beskaffenhet att detsamma, när det befordras ensamt för sig i korsband, bör taxeras såsom trycksak, kan på de i denna paragraf angivna villkor postbefordras som bilaga till tidning.

2 mom. Å tryckalster, som är avsett att postbefordras såsom tidningsbilaga, skall finnas angivet, till vilken tidning bilagan hör, och skall i tidningen vara infört tillkännagivande därom att bilagan åtföljer tidningen.

Nu gällande förordning.

Vid avlämnandet till postbehandling bör bilaga vara inlagd i det tidningsexemplar, till vilket bilagan hör.

Med varje särskilt tidningsexemplar kunna följa flera bilagor, dock ej mer än ett exemplar av en och samma bilaga.

3 mom. Följande bilagor skola, när de utan särskild betalning utöver prenumerationspriset åtfölja tidning till alla dess abonnenter, och under villkor att de vid avlämnandet till postbehandling icke hava ett format, som är avsevärt större än det format, vari huvudnumret avlämnas till posten, anses såsom delar av tidningen och följaktligen utan särskild avgift med posten befordras, nämligen:

a) planscher, kartor och andra dylika bilagor, vilka utgöra förklaring av eller eljest tydligt hänföra sig till innehållet i den tidning, som de åtfölja; samt

b) bihang, vilka äro utgivna av tidningens redaktion för att utgöra tillägg till eller fortsättning av det tidningsnummer, som de åtfölja; dock med förbehåll att dessa bihang skola vara tryckta å samma ort som huvudnumret.

4 mom. I övriga fall bör förtryckalster, vilka äro avsedda att vinna postbefordran såsom bilagor till tidning, som skall med posten försändas antingen efter förskrivning genom postanstalt eller på de vill-

Kungl. Maj:ts förslag.

Vid avlämnande till postbehandling skall bilaga, såvida icke generalpoststyrelsen för särskilt fall anordnunda bestämmer, vara inlagd i det tidningsexemplar, till vilket bilagan hör.

Med varje särskilt tidningsexemplar kunna följa flera bilagor, dock ej mer än ett exemplar av en och samma bilaga.

3 mom. Följande bilagor till tidning skola, om de åtfölja alla postabonnerade exemplar av tidningen, samt bilagorna vid avlämnandet till postbehandling icke hava ett format, som är avsevärt större än det format, vari själva tidningen avlämnas, anses såsom delar av tidningen och följaktligen — vare sig tidningen expedieras efter postabonnemang eller såsom korsband — postbefordras utan särskild avgift, nämligen:

a) planscher, kartor och andra dylika bilagor, vilka utgöra förklaring av eller eljest tydligt hänföra sig till innehållet i den tidning, som de åtfölja; samt

b) bihang, vilka äro utgivna av tidningens redaktion för att utgöra tillägg till eller fortsättning av det tidningsnummer, som de åtfölja, dock med förbehåll att dessa bihang skola vara tryckta å samma ort som huvudnumret.

4 mom. Särskild postbefordringsavgift erlägges icke heller för:

Nu gällande förordning.

kor, som i 11 § 1 mom. stadgas, till postkassan erläggas en särskild avgift, vilken för varje exemplar av sådan bilaga beräknas till $\frac{1}{2}$ öre för var vikt av 25 gram eller del av 25 gram; dock att, där i särskilda fall omständigheterna sådant föranleda, generalpoststyrelsen äger medgiva, att bilaga må jämte den tidning, till vilken den hör, postbefordras antingen utan särskild gottgörelse eller mot lägre postbefordringsavgift än den, som skolat erläggas med tillämpning av vad sålunda blivit stadgat.

Där vid beräkning av avgift enligt detta moment uppkomma bråkdelar av öre, avrundas dessa uppåt till helt öretal.

5 mom. Särskild postbefordringsavgift erlägges icke för:

a) bilagor till tidningar, vilka postbefordras såsom korsbandsförsändelser, enligt vad i 11 § 4 mom. stadgas;

b) tidningsbilagor, vilka endast avse abonnemang å den tidning, de åtfölja;

c) sådana officiella berättelser eller meddelanden, som enligt Konungens föreskrift med Post- och Inrikes tidningar utdelas till allmänheten.

Kungl. Maj:ts förslag.

a) tidningsbilaga, som endast avser abonnemang å den tidning, med vilken bilagan befordras, och vilken bilaga åtföljer alla postabonnerade exemplar av tidningen;

b) sådana officiella berättelser eller meddelanden, som, enligt Konungens föreskrift, med Post- och Inrikes Tidningar utdelas till allmänheten; och

c) tidningsbilaga, som utgöres av en tidning med samma utgivare och samma utgivningsort som huvudtidningen och vilken enligt anmälan skall regelbundet medfölja sistnämnda tidning.

*Nu gällande förordning.**Kungl. Maj:ts förslag.*

5 mom. Även annat tryckalster än som i 3 och 4 mom. sägs må befordras såsom bilaga till tidning, under förutsättning att tryckalstret åtföljer tidningen till alla dess postabonnenter. För varje exemplar av bilagan, som befordras med postabonnerade eller såsom utgivarkorsband expedierade exemplar av tidningen, skall emellertid till postkassan erläggas särskild avgift med, om bilagans vikt icke överstiger 25 gram, $\frac{1}{2}$ öre och eljest med enahanda belopp, som skolat för det såsom bilaga befordrade tryckalstret utgå, om detta ensamt för sig avsänts såsom korsband; dock att, om i särskilt fall omständigheterna därtill föranleda, generalpoststyrelsen äger medgiva, att tidningsbilaga må postbefordras antingen utan särskild gottgörelse eller mot lägre postbefordringsavgift än som här ovan i momentet stadgas.

Om vid beräkning av den särskilda avgiften för befordran av bilaga uppkomma bråkdelar av öre, avrundas dessa uppåt till helt öretal.

Vad i detta moment sägs gäller, vare sig sådan bilaga, varom här är fråga, befordras med något enstaka tidningsnummer eller enligt anmälan skall regelbundet medfölja tidningen.

6 mom. När tidning vid försändning såsom vanligt tidningskorsband åtföljes av sådan bilaga, som i 5 mom. avses, skall befordringsavgift för hela försändelsen beräknas, om bilagans vikt icke överstiger 25 gram, såsom för van-

Nu gällande förordning.

13 §.

Där till vinnande av snabbare postbefordran så är nödigt, vare efter anmälan utgivare av tidning berättigad att å annan tid än den, då postanstalten å utgivningsorten hålles öppen för allmänheten, därstädes till postbefordran avlämna exemplar av tidningen; och skall i sådant fall till postverket erläggas en särskild avgift, vilken, vad angår tidning, som avlämnas sex eller flera gånger i veckan, må utgöra, efter helt år räknat, för ett antal av högst fem hundra exemplar 500 kronor och för varje överskjutande antal av högst ett hundra exemplar 50 kronor, men för tidning, som avlämnas mindre ofta än sex gånger i veckan, minskas i förhållande därtill.

Efter prövning, huruvida och i vad mån dylikt avlämnande å särskild tid kan ske utan olägenhet för posttjänsten eller ökad kostnad för postverket, äger generalpoststyrelsen bestämma, om och på vilka villkor befrielse från eller nedsättning i ovannämnda avgift kan tidningens utgivare beviljas.

Kungl. Maj:ts förslag.

ligt tidningskorsband och, om bilagan väger mer än 25 gram, efter den grund, som skulle tillämpas vid taxering av ett korsband, innehållande allenast bilagan.

7 mom. Den omständigheten, att ett tryckalster inklistrats eller annorledes fästs i tidning eller tidningsbilaga, medför icke i och för sig befrielse för utgivaren att särskilt för detta tryckalster erlægga sådan avgift, som i 5 mom. sägs.

13 §.

Om för vinnande av snabbare postbehandling så erfordras, äger efter anmälan utgivare av tidning att å annan tid än den, då postanstalten å utgivningsorten hålles öppen för allmänheten, därstädes till postbefordran avlämna exemplar av tidningen. Prövas dylikt avlämnande icke kunna ske utan ökad kostnad för postverket, kan generalpoststyrelsen ålägga tidningsutgivaren att till postverket utgiva särskild ersättning med det belopp, som av styrelsen beräknas motsvara postverkets ökade kostnad.

Nu gällande förordning.

14 §.

Generalpoststyrelsen tillkommer att meddela de ordningsregler, som för behörig tillämpning av de här ovan givna föreskrifter kunna finnas erforderliga.

Vad sålunda blivit stadgat, skall träda i kraft den 1 januari 1905, vid vilken tid nådiga kungörelsen angående villkoren för tidningars och tidskrifters postbefordran den 11 maj 1883 med de genom nådiga kungörelselserna den 22 maj och den 11 december 1891 däri gjorda ändringar upphör att vara gällande; dock skall vad i 8 § 8 mom. föreskrives lända till efterrättelse från och med den 1 juli 1904, och skola även i övrigt de nu meddelade bestämmelserna redan under år 1904 tillämpas i avseende å tidningar, som därunder varda genom postverkets förmedling förskrivna för år 1905.

För år 1905 beräknas helårsvikten i förhållande till vikten av de nummer, som utkommit från och med den 1 juli innevarande år.

Då tidningsregister första gången upprättas, skall anmälan angående införande i registret av tidning, som därförinnan utkommit, betraktas så, som vore den gjord den dag, då uppå anmälan om tidningens utgivande bevis enligt tryckfrihetsförordningen blivit av chefen för justitiedepartementet meddelat.

Kungl. Maj:ts förslag.

14 §.

Generalpoststyrelsen har att meddela de närmare föreskrifter, som för behörig tillämpning av här ovan givna stadganden kunna finnas erforderliga.

Vad sålunda blivit stadgat skall träda i kraft den 1 januari 1917, vid vilken tid nådiga förordningen angående villkoren för postbefordran av tidningar och andra periodiska skrifter den 27 maj 1904 upphör att gälla, dock att följande av de nu meddelade bestämmelserna skola redan tidigare tillämpas, nämligen föreskrifterna i 3 § 1 mom. b) och c) från och med den 1 juli 1916, föreskrifterna i 5 § 1 mom., första stycket, beträffande sådana anmälningar till 1917 års tidningstaxa, som göras under år 1916, samt föreskrifterna i 5 § 1 mom., andra stycket, i 5 § 2 mom. och i 8 § 2 mom. a) beträffande sådana abonnemang för år 1917, som verkställas under år 1916.